

BELBÁCSKA

BUDAPEST

T. p.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
 T. a. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnycim: „Délbácska”
 Novisad. Postatakarékpénztár: csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. január 11.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél
 évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Az új kormány deklarációt ad ki munkaprogramjáról

Egyelőre csak ideiglenes törvényeket hoznak, amelyeket később korszerű törvényekkel cserélnek fel — A pénz és az értékpapírok stabilizálása — Hogyan történik a tisztviselők leépítése — Likvidálják a skupstinát

Beogradból jelentik: Az új politikai helyzet, mely a teljes és gyökeres rendszer-változás jegyében bonyolódott le, lassanként a normális utra terelődik. Az új miniszterek már valamennyien átvették hivatalukat s a kormányváltás óta lepergett négy nap alatt nyolc új törvényt látott napvilágot.

Mint már tegnapi szmunkban megemlítettük, a kormány elsősorban a törvényhozási munkára helyezi a fősúlyt, előzőleg azonban olyan intézkedéseket léptet életbe, melyek e program megvalósításának előfeltételei.

A kabinet valamennyi tagja kiresszortügyeinek szenteli minden idejét.

s erre vonatkozólag első teendőjének tekinti, hogy a legsürgősebb reformok áttanulmányozására megszerezze a szükséges anyagot. A miniszterek utasítást kaptak, hogy már a legközelebbi időben a minisztertanács elé terjesszék mindazokat a javaslatokat, a melyeket reszortjuk kiegészítése vagy módosítása ügyében szükségesnek tartanak. A mikor az ősszanyag a miniszterelnök kezében lesz,

a kormány terjedelmes állami munkaprogramot dolgoz ki

Mindaddig, amíg ez megtörténik, a kormány

ideiglenes törvényeket fog kiadni melyeket azután időről-időre újabb korszerű törvényekkel cserél fel.

A közigazgatási reform ugyancsak egyik legfontosabb teendője lesz az új kormányának.

A közigazgatás átszervezése fokozatosan fog történni

s a kormány máris bizonyos intézkedéseket léptetett életbe, hogy az átszervezést minden nehézség nélkül lebonyolíthassa.

A tisztviselőredukciónak egyik előfeltétele az, hogy

az állami hivatalokban csak olyan tisztviselők tartassanak vissza, akiket sem pártérdekek, sem magánkörülmények nem befolyásolhatnak

s akik a korrupciómentes adminisztráció biztosítékai.

A nyugdíjaztatásokat a törvény a minimumra csökkenti, nehogy az állami költségvetést újabb kiadásokkal terhelje.

A tisztviselőredukciónál tehát csak ki-

vételes esetekben kerül sor nyugdíjaztatásukra, az általános elv az, hogy az elbocsátott tisztviselőknek végkielégítéseket utalnak ki.

A községi képviselőtestületek feloszlása nem von maga után nagyobb változásokot, amennyiben minden valószínűség szerint az eddigi községi eljárások továbbra is a helyükön maradnak, ha csak nem követtek el törvénysértést vagy nem tanúsítottak olyan magatartást, mely ellenkezik az állam érdekeivel vagy egységével.

Azon a községi és városi tisztviselők, akik továbbra is a helyükön maradnak kinevezési okmányt kapnak a főispántól.

Ezzel szemben

nagyobb szabású változások várhatóak a rendőrségnél és a közbiztonsági intézményeknél

mert a kormány intenciója az, hogy kizárólag olyan tisztviselők kerüljenek a rendőrség kebelébe, akik minden tekintetben megtudják őrizni az autoritást, a polgárságnak pedig minden szükséges védelmet nyújthat-

nak, amelyeket a törvény előír.

A mi a pénzügyi reformokat illeti, a kormány ezidő szerint nem bocsátkozik újabb investíciókba, mert egyik főcélja az, hogy a költségvetés egyensúlya helyreálljon.

Nem tervez a kormány újabb adónemeket sem

mert szükségtelenné tartja a polgárságot újabb adóterhekkel sújtani.

A pénzügyi kormány egyik fontos feladatának tekinti

a pénz és az értékpapírok stabilizálását

s erre vonatkozólag a kormány nagy optimizmussal tekint a jövő elé, mert a külföldi tőzsdén az állami értékpapírok máris nagyobb emelkedést mutatnak fel.

Zsivkovics Petar miniszterelnök kormánya minden miniszteri reszortja részére külön munkaprogramot dolgozott ki s részletesen felsorolta azokat az ügyeket, melyeket az illető miniszternek el kell végeznie. Ez a program egyébként

a kormány deklarációjában jut kifejezésre.

Likvidálják a skupstina adminisztrációját

Mihajlovics Ilija, a skupstina volt elnöke tegnapi délelőtt meglátogatta Zsivkovics Petar miniszterelnököt, akivel a skupstinai adminisztráció likvidációjáról folytatott hosszabb megbeszélést.

Mihajlovics Ilija azt az álláspontot képviseli, hogy a skupstina kinevezett és rang-

fokokba osztott tisztviselőit az egyes miniszteriumok között kell felosztani és ugyanott elhelyezni, míg az idősebb tisztviselőket, többek között a skupstina háznagyát nyugdíjaztatni kell. A skupstinai adminisztráció likvidációjáról a kormány a napokban fog intézkedni.

Továbbra is helyén marad a noviszádi városi tanács és a törvényhatósági bizottság

Mint illetékes helyen értesülünk, a noviszádi városi tanács és a törvényhatósági bizottság, amelyet a főispán a törvények értelmében táviratilag feloszlatoznak jelentett ki, továbbra is a helyén marad s minden valószínűség szerint

az összes felmentett tisztviselőket valamint a közbiztonsági bizottság képviselőtestületét a főispán en bloc újból kinevezi.

Információink szerint Borota Branislav dr. polgármester is a helyén marad s valószínű, hogy a főispán újból kinevezi polgármesterré.

Komesszáriust Novisad városa nem kap,

mert a törvény értelmében csak Beograd,

Zagreb és Ljubljana városok élére neveznek ki komisszáriusokat, míg a többi városok előjáróságát (tehát nem komisszáriusokat) a főispán nevezi ki.

Noviszádon csak abban az esetben lehetne szó bizonyos személyi változásokról, ha valamelyik tisztviselő államellenes magatartást tanúsított volna, ez az eset azonban Noviszádon nem fordult elő s így egyáltalában nem valószínű, hogy a főispán bármilyen változtatásokat eszközöl a város adminisztrációjában vagy a törvényhatóság kebelében.

Megszűnt a „Samouprava”

Mint Beogradból jelentik, a radikális párt hivatalos lapja, a „Samouprava” megszüntette megjelenését. A lap vezetőhelyen

közli olvasóival, hogy a radikális párt hivatalos orgánuma „bizonytalan időre” megszűnik, a kiadóhivatal azonban továbbra is folytatja működését s ez alkalommal felszólítja a lap olvasóit, hogy hátralékos előfizetésüket haladéktalanul fizessék be.

A miniszterelnök és a vallásügyi miniszter a patriarkánál

Zsifkovics Petar miniszterelnök és A-

laupovics Tugomir vallásügyi miniszter a szerb karácsonyi ünnepek alkalmával meglátogatták Dimitrije patriarkát, akinek szerencsekívánataikat fejezték ki az ünnepek alkalmából. A vallásügyi miniszter, aki egyébként katolikus vallású, hosszabb beszédben üdvözölte a patriarkát, aki meghatottan köszönte meg a miniszter üdvözlését.

A Vojvodina közigazgatásában nem lesz nagyobb változás

Megkezdődött a tisztviselők létszámcsökkentése A külföldi követek látogatása a külügyminiszteriumban

Megkezdődött a redukció

A létszámcsökkentés a miniszteriumokban már megkezdődött. Királyi ukázzal elsőnek Letica Dusan pénzügyminiszteri államtitkárt helyezték rendelkezési állományba.

A többi miniszteriumokban is rövidesen megkezdődik a létszámcsökkentés Zsifkovics Petar tábornok, aki a belügyminiszteriumot is vezeti, majdnem egész napon át a belügyminiszteriumban van és ott dolgozik. A belügyminiszteriumban most felülvizsgálják az összes tisztviselők képesítését és alkalmasságát, akik nem felelnek meg, azokat elbocsátják.

Rövidesen változások várhatók a főispáni karban is.

A belügyminiszteriumban felülvizsgálják azon referensek képességeit, akiket az állandó választmányok elnökévé fognak ki-nevezni.

A beogradi tartományi főispán tegnap nevezte ki az állandó választmány elnökét Markovics Luka tartományi jogügyi referens személyében.

Szavkovics Sztevan építésügyi miniszter, a postaügyi miniszter helyettese szintén hozzáfogott a miniszterium reorganizálásához. Tegnap rendeletet bocsátott ki, amelyben a hivatalos idő pontos betartására és lelkiismeretes munkára utasítja a tisztviselőket. Együttal utasította az osztályfőnököket, hogy tegyenek neki előterjesztést a tisztviselők létszámcsökkentésére vonatkozólag.

Öfelsége látogatásai

Öfelsége tegnap délelőtt meglátogatta

lakásán a nagybeteg Marinkovics Voja külügyminisztert, délután pedig a Vračas-szatoriumban fekvő Babics hadosztálytábornok állapota iránt érdeklődött.

Külföldi követek a külügyminiszteriumban

Az új kormány hivatalbalépése óta tegnap jelentek meg először a külföldi hatalmak követei a külügyminiszteriumban. Először az olasz követ, utána a francia, majd a többiek is jöttek és a beteg Marinkovics helyettesénél, Bakotics meghatalmazott miniszternél tettek látogatást.

A volt miniszterek az udvarban

Tegnap délután Vukicsevics Velja, Barics Sztepan, Szpahó Mehmed és több volt miniszter volt a királyi palotában.

Miniszterek tanácskozása

Szrszkics Milán és Makszimovics Bőzsa az igazságügyminiszteriumban tanácskoztak tegnap délután, majd Zsifkovics Petar miniszterelnököt keresték fel és hossza san tárgyaltak vele.

A Vojvodinában nem lesz nagyobb változás

A Delbácska munkatársa igen jó forrásból arról értesül, hogy a Vojvodina közigazgatásában nem lesz nagyobb változás. A legtöbb városban megmarad a mai vezetőség és előjáróság, csak Sentán nem, ott nagyobbarányú változásokra lehetünk elkészülve, mert ott egy éve állandó a vizsály.

Egész Középeurópában nagy a hideg

Vaddisznók jelentek meg a Fruskagorában Likában 24 fokot mutat a hőmérő A vonatok nagy késéssel közlekednek

Az egész országból óriási hidegről érkeznek jelentések. Rendkívül erős a hideg Horvátországban és a Likában, ahol a hőmérő 24 fokra süllyedt a fagypontra alá. Zagrebi jelentések szerint, Horvátországban szerdán volt a leghidegebb nap. Zagrebben 12 fokot mutatott a hőmérő, míg az ország többi városaiban is mindenütt 10 fok alá süllyedt a higanyoszlop.

A nagy hideg következtében jelentékeny zavarok léptek fel a vasúti közlekedésben.

A tenger mellékről és Likából a vonatok csak óriási késéssel érkeznek s a késés rendszerint több órát tesz ki. A tengeri melléken

hatalmas bóra dühöng, amely szokatlan hideget idéz elő. A bóra

egyébként nagy károkat okozott a telefon és távirati forgalomban, amennyiben rengeteg sok táviróoszlopot döntött ki. A zagrebi postaigazgatóság többszáz munkást foglalkoztat a hibák kijavítására.

Ambár a meteorológiai jelentések a fagy csökkenését jósolják, a hideg tegnap is változatlanul tovább tartott.

A zagrebi meteorológiai állomás a következő hőmérsékleteket jelenti az ország belsejéből: Zagreb -11.1, Karlovac -20, Goszpics -24, Beograd és Szarajevo -6, Ljubljana -12, Maribor -8, Lipik -14, Osziyek, Mitrovica -14, Split +3, Crikvenica +2, Kraljevica +3.

Noviszád környékén is rendkívül hideg idő uralkodik. A Szerémségben a hőmérő

-14 fokot mutat.

A Fruskagorában nagyobb csoportokban vaddisznók jelentek meg.

amelyek egészen a venéci üdülőtelep környékéig merészkednek, táplálékot keresve. Novakapelán farkasok bukkantak fel a környékbeli lakosság hajtóvadászatra készül a vadállatok ellen, amelyek máris nagy pusztításokat vittek véghez az állatállományban.

Likában még mindig olyan nagy a hó, hogy egyes községek teljesen el vannak vágva a külvilágtól. Otoesac mellett medvékre bukkant a lakosság, amelyek a Velebitről menekülnek a falvakba.

Noviszádon -10° hideg volt.

Noviszádon az ideai tél leghidegebb napja a tegnapi volt. Hajnalban a hőmérő -10 fok Celsiusot mutatott, nyolc óra után -9 fok volt, délben a napos oldalra pedig csak -6 fokig emelkedett. Este hat órakor már megint -9 fokot mutatott.

A petrovaradini meteorológiai intézet jelentése szerint a hőmérséklet tegnap az egész ország területén átlag 6 fokkal süllyedt, a leghidegebb Kovivyeasán -14 fok, a legmelegebb Dubrovnikban +11 fok volt. A hőmérséklet továbbra is alacsony marad és Noviszádon a minimum -10 fok lesz.

A beogradi obszervatórium jelentése.

Tegnap reggel a beogradi Obszervatórium a következő jelentést adta ki a hidegről: A minimális hőmérséklet Beogradban, Petrovaradinban, Zagrebban -10, Szarajevóban -11, Kovilyaacsán -14, Kragujevacban -13, Mosztárban 0, Splitben +4 fok volt.

Besszarábiában -20 fokos a hideg.

Az Európát borító nagy légnyomás centrumvidéke Lengyelországról Besszarábia fölé került, de azért még egész Európában igen magas a légnyomás, kivéve Északoroszországot, ahol süllyedő tendencia mellett, feltűnően enyhe az idő. Angliában is depressziós zavarok vannak és szintén enyhe az idő. Közép és Keleteurópában a tulnyomóan derült és hideg idő egyre tart. Besszarábiában -20 fok Celsius hőmérséklet is előfordult.

Magyarországon is nagy a hideg

Budapestről jelentik: A tegnapi virradó éjszaka az ország egész területén, mélyen a fagypontra alatt volt a hőmérséklet. Budapesten a legalacsonyabb hőmérséklet -8 fok volt. Szombathelyről 13, Magyaróvárról 17, Kaposvárról 18 fokos hideget jelentettek. Európa többi országaiból is nagy hidegekről érkeztek jelentések. Különösen Olaszországban mutat szokatlan hideget a hőmérő. Felsőolaszországban a nagy hideg következtében több ember megfagyott Triesztben és környékén ezenkívül még bora is dühöng. Trieszt és Fiume uccáin a villamosközlekedést is be kellett szüntetni, mert a bora több villamoskocsit felborított.

A Dolomitokban szibériai hideg uralkodik, ahol a hőmérő helyenként a -25 fokra is süllyedt. Prágában tegnapelőtt éjszaka husz fok volt a hideg a fagypontra alatt.

A budapesti meteorológiai intézet jelenti, tegnap délben 12 órakor: Az országban tulnyomóan derült és hideg volt az idő. A hőmérséklet a Dunántul nappal sem emelkedett a -5 fok Celsius fölé, éjszaka pedig általánosan a -10 fok Celsius alá süllyedt. Leghidegebb volt az idő Kaposváron -18 fok Celsius. Az ország többi részein, ahol nem olyan vastag a hóréteg, mint a Dunántul, nem volt olyan erős a fagy és nappal a -1 fok Celsiusra is felszállott a hőmérő, éjjel pedig nem süllyedt a -7 fok alá. Budapesten tegnap délben -6 fok volt a hőmérséklet. Időjárás: Az időjárásban egyelőre lényeges változás nem várható.

Még nem dőlt el véglegesen, elhelyezik-e Noviszádról Sarics Iván póstaigazgatót

**A volt zagrebi póstaigazgató, akinek Sarics Iván helyét
el kellett volna foglalnia, szabadságot kért s
ezidőszerint nem hajlandó Noviszádra jönni**

Megirtuk a napokban, hogy a posta és táviratügyi minisztérium Rupec zagrebi póstaigazgatót Noviszádra helyezte át, Sarics Iván noviszádi póstaigazgatót pedig inspektori minőségben a postaügyi minisztériumhoz osztotta be szolgálatra. Sarics Iván igazgató az áthelyezési értesítés kézhezvétele után azonnal át akarta adni hivatalát, hogy új beosztását átvehesse, Rupec igazgató azonban nem jelentkezett s időközben

**két hónapi szabadságot is kért,
melyet meg is kapott.**

Ezáltal Sarics Iván igazgató igen kényes helyzetbe került s miután nem adhatta át hivatalát utódjának, utasítást kért a továbbiakra vonatkozólag. A noviszádi póstaigazgató érdeklődésére azonban már nem érkezett válasz, mert

a kormány időközben lemondott

s Rupec Vladimir sem jelentkezett a hivatal átvételére.

Ezek után még mindig teljes a bizonytalanság a noviszádi póstaigazgató áthelyezésére vonatkozólag, annál is inkább, mert az új postaügyi miniszter sem intézkedett még, átveszi-e Sarics igazgató új hivatalát

vagy sem s ki jönne helyébe a noviszádi póstaigazgatóság élére. Rupec Vladimir ugyanis szabadságáról már nem tér vissza s hír szerint nyugdíjaztatását fogja kérni.

Beavatott helyen kijelentették a Délbácska munkatársának, hogy

Sarics Iván igazgató valószínűleg továbbra is a helyén marad

mert a kormány ezidőszerint nem kíván nagyobb változtatásokat eszközölni a póstaigazgatóságok kebelében.

Sarics Iván igazgató ittmaradására már azért is nagy szükség van, mert a noviszádi tartományi póstaigazgatóság működési köre az északszerbiai területek hozzászólásával jelentékenyen nagyobbodott s ezt a felelősségteljes munkát kizárólag olyan kaliberű szakember végezheti, mint amilyen Sarics igazgató, aki azonkívül kiváló szervező képességekkel rendelkezik, úgy, hogy távozása a noviszádi póstaigazgatóság éléről súlyosan érintené a postai adminisztrációt.

Ezidőszerint tehát a helyzet az, hogy Sarics Iván igazgató egyelőre a helyén marad és megvárja felettes hatósága intézkedéseit.

A szovjetkormány garanciaszerződést ajánlott Lengyelországnak és Litvániának

Párisból jelentik: Briand külügyminiszter tegnap tanácskozott a párisi orosz nagykövettel, aki közölte a külügyminiszterrel, hogy a szovjet kormány garanciaszerződést ajánlott Lengyelországnak és Litvániának azzal, hogy a szerződés aláírása esetén a három állam között azonnal életbelép a

Kellogg-féle háboruellenes szerződés.

A Matin annak a nézetének ad kifejezést, hogy a szovjet kormány ezzel az eljárásával meg akarja bontani a balti államok békés egyetértését és izolálni akarja Romániát Lengyelországtól.

A nemzetközi helyzet követeli, hogy Poincare és Briand megmaradjanak a helyükön, állapítja meg a francia sajtó

Csekély többségre számíthat a kormány a kamarában

Párisból jelentik: A lapok hosszasan kommentálják a politikai helyzetet. Általánosságban az a nézetük, hogy Poincare megfogja tartani a hatalmat, ha a kamarában a szavazásnál többséghez jut, bármilyen gyenge legyen is ez a többség. A lapok utalnak arra, hogy a nemzetközi helyzet követeli, hogy Poincare és Briand helyükön maradjanak, mert csak az ő tekintélyük biztosíthatja a jóvátételi kérdéseknek, a szövetségközi érdekek problémájának sikeres megoldását.

Tegnapelőtt délután a kamarában egyedül a köztársasági szocialisták és a francia szocialisták csoportja tartott értekezletet. A párt egyik tagja interpellációt terjesztett elő a kormány általános politikája

tárgyában. A csoport tehát bizonyos tekintetben szolidaritást vállalt a radikális szocialisták csoportjával. Az interpelláció előterjesztése amennyit jelent, hogy a csoport ellenséges magatartást tanúsít a kormánnyal szemben, ami egyébként nem új, mert a mostani kormány megalakulása előtt a csoport állandóan békétlenkedett.

Ami a szocialisták csoportját illeti, annak végrehajtó bizottsága tegnapelőtt szintén értekezletet tartott, amelyen nem a legközelebbi kamarai vitával foglalkozott, hanem a csoport jóváhagyása elé terjesztendő különböző törvényjavaslatok kidolgozásának szentelte a tanácskozást. Valószínű, hogy a baloldali radikális pártok álláspontjuk végleges megállapítása előtt pevárják

a miniszterelnök nyilatkozatát.

Tegnap délelőtt minisztertanács volt, a melyen Poincare ismertette az interpellációra adandó választ. Általánosságban az a vélemény, hogy a miniszterelnök szigorúan tartani fogja magát ahhoz a parlamenti szabályhoz, amely szerint a kormány nem köteles lemondani, csak akkor, ha a parlament egyik vagy másik házában ténylegesen kisebbségben marad.

**Vásárolja meg sorsjegyét a
Merkur banknál!**

Eltemették Nikolajevics Nikolaj nagyherceget

Cannesből jelentik: Tegnapelőtt délelőtt ment végbe nagy ünnepséggel, Miklós nagyherceg végtisztessége. A cári család tagjain kívül, a régi cári udvar számos főméltósága, valamint több francia előkelőség volt jelen a temetésen. A francia kormányt Petain marsall képviselte. Az olasz és spanyol király szintén képviseltette magát. A holttestet ideiglenesen a cannesi orosz templomban helyezték örök nyugalóra.

Uccal harcban megölték Mexikó egyik államtitkárát

Mexikóból jelentik: José Parres földművelésügyi államtitkár, aki Hidalgo állam kormányzójelöltje volt, a minap Altonilco el Alto városkában politikai zavargások során megölték. Két párthive is áldozatul esett a zavargásnak.

Hamisított okmány alapján vádolták meg két amerikai szénátort

Londonból jelentik: A Reuter iroda közli Washingtonból, hogy a szenátusnak az a bizottsága, amely egy esztendő óta vizsgálja azokat az okmányokat, amelyekből ki kellett volna derülni, hogy Borah szenátor és Norris szenátor százezer dollárt kaptak a szovjet kormánytól, egyhangulag kijelentette, hogy a kérdéses okmányok hamisítványok. Mint ismeretes, mind a két szenátor amellel foglalt állást, hogy az Egyesült Államok ismerjék el a szovjet kormányt. Magatartásukkal kapcsolatosan azzal vádolták meg őket, hogy az orosz propaganda szolgálat mind a kettőt megvesztegette.

Japán hajlandó visszavonni csapatát Kantonból

Londonból jelentik: A Daily Telegraph közli Tokióból, hogy Tanaka miniszterelnök hivatalos nyilatkozatot tett a Kinában követett japán politikáról. Nyilatkozatában a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Japánnak semmi kifogása sincs az ellen, hogy Mandzsuriában nacionalista lobogót tüzzenek ki és hajlandó a japán csapatokat Kantonból visszahívni. Előbb azonban a kinaiknak be kell bizonyítani, hogy meg tudják védeni Kinában a japán alattvalókat és kielégítően rendezni kell a csinanfui incidens.

APOLLO

január

11-12-13-án

LON CHANEY, a nagy alakítóművész legsikerü.tebb műve:

KACAGJ, BAJAZZÓ!

Jegyek elővételben az Apolló Irodájában

Ujabb súlyos vasuti szerencsétlenség Csehszlovákiában két halottal és tizennégy sebesülte!

Prágából jelentik: Az elmúlt éjszaka Prága közelében súlyos vasuti szerencsétlenség történt, miután előző napon német Brodnál volt súlyos vasuti katasztrófa. Éjféli tájban, Lissa állomás bejárati váltójánál, az állomásra befutó személyvonat teljes sebességgel összeütközött az állomásról jövő tehervonattal.

Az összeütközés következtében mindkét mozdony darabokra tört és a személy-

vonat két első kocsija súlyosan megsérült. Két utas életét veszítette, tizennégy többé-kevésbé súlyosan megsebesült. A vasutigazgatóság hivatalos közlése szerint, a katasztrófát a sűrű köd idézte elő. A személyvonat vezetője a ködben nem vette észre, hogy a bejárati váltónál levő szemafor tilosra van állítva és teljes sebességgel folytatta útját.

Irásszakértők megállapítása szerint a hamis váltókra Erdélyi irta a nevét

Ingadozó tanuvallomás az Erdélyi bűnpör tárgyalásán

Budapestről jelentik: Az Erdélyi-bűnpörben a védelem tegnapelőtt a bizonyítás kiegészítéseként új tanut jelentett be Kerekes Ignác biztosítási tisztviselőt, akinek kihallgatását a bíróság el is rendelte. Kerekes elmondta, hogy a kérdéses időben a frankfurti biztosító vezértárára volt. Egy nap Szántó igazgató nagybősszegű biztosítás hírével jött hozzá, ami az akkori időben ritkaság számba ment. Később Szántó kijelentette, hogy egy nagybősszegű biztosítást sztorizálni szeretne, mert a biztosított egyénről kellemetlen információkat szerzett. Ez a májusi mérgezés után történt.

Gál dr. védő kérdésére a tanu kijelentette, hogy a kölcsönös biztosítás nem tartozott a ritkaságok közé és ő maga is kilenc ilyen biztosítást szerzett a frankfurti biztosítónak. A kölcsönös biztosítás kérdése körül nagyobb vita fejlődött ki a bíróság, a tanu és a védelem között, mert Schadl tanácselnök kijelentette, hogy a társaság igazgatóinak vallomása szerint a kölcsönös biztosítás ritkaság és szinte erkölestelen ügyletnek számít. Kerekes erre felajánlja, hogy beszerzi az iratokat a kölcsönös biztosításra vonatkozólag. A bíróság erre felfüggesztette Kerekes kihallgatását és elrendelte szembesítését a társaság vezérigazgatójával és igazgatójával.

Ezután a négy irásszakértő terjesztette elő véleményét. Fischer Gyula törvényszéki irásszakértő a millstatti névtelen levéllel kapcsolatosan kijelentette, hogy az irás csak igen kevésbé hasonlít Thien Hilda irásához, sőt valószínű, hogy az irás magyar nő kezétől ered. Haas Ottó ellenőrző szakértő a millstatti levélre vonatkozólag ugyanazt adja elő. Különböző hibákból megállapította, hogy a levelet csak magyar nő írhatta.

Az irásszakértők megállapították, hogy a hamis váltókon egyetlen aláírás sem származik Forgács Annától. Néhány nevet Gerencsér hamisított, az Erdélyi Béla nevet pedig minden alkalommal maga Erdélyi Béla írta.

Az irásszakértők kihallgatása után szünetet rendelt el a bíróság, majd folytatja Kerekes Ignác biztosítási tisztviselő kihallgatását arravatkozólag, hogy a kölcsönös életbiztosítás nem is volt olyan ritka eset. A tanu erre vonatkozólag bemutat egy listát, az elnök azonban csodálkozva veszi észre, hogy ezeket a biztosításokat 1928-ban kötötték.

Az elnök behívatta Szántó Dezsőt, a frankfurti biztosító intézet igazgatója, aki az elnök kérdésére kijelenti, hogy Kerekest fejelemetlen viselkedése miatt bocsátották el az intézettől. Szántó igazgató cáfolja, hogy a kölcsönös biztosítás olyan gyakori eset lett volna és az üzleti könyvek adataira

hivatkozik.

Az elnök azután kijelentette, hogy szombaton sor kerül az orvosszakértők véleményének ismertetésére. Az ügyész a millstatti iratok felolvasását, a védő az orvosszakértők véleményének meghallgatása előtt Fodor Istvánnak kiküldött bíró útján való kihallgatását indítványozza. Schadl tanácselnök kihirdeti a bíróság döntését, amely szerint ma délelőtt 11 órakor Fodort lakásán kihallgatja az egyik szavazóbíró. Bejelentette továbbá, hogy az iratok felolvasása tekintetében később hirdeti ki döntését a bíróság.

Ezután folytatták Solti, Kerekes és Szántó kihallgatását. Szántó hivatalos adatokat hozott magával, amelyekből kitűnik, hogy Kerekes tíz esetben kötött kölcsönös életbiztosítást. Solti a tíz esetről azt mondja, hogy valószínűleg az üzletszerző forszírozta ezeket, mert a többi üzletszerző nem mutat föl ilyen eredményt a kölcsönös biztosítások terén.

Gál dr. védő most egyszerre Schumacher igazgatója és titkárnője iránt érdeklődik. A tanu elmondja, hogy Schumacher titkárnője német nő.

— Akkor tessék az anonim levelet felmutatni, hátha Kerekes felismeri benne a titkárnő irását — mondotta Gál védő, egyben hozzátette, hogy Soltiék augusztus hó 26-án este érkeztek Millstattba és aznap este adta fel valaki az anonim levelet. Solti igazgató erre előhuzza utlevelét és megáfolyja a védő állítását. A védő nem tágit, mire az ügyész közbeszól:

— Köszönettel tartozom neki, akárki is az illető, hiszen gyilkosságot leplezett le.

— De semmi alapja sem volt a levél megírására — mondja félhangon Gál dr. védő.

Kerekes közben reszkető kezzel izgottan forgatja az anonim levelet, hosszasan nézi, végül visszaadja azzal, hogy neki nem sikerült felismernie az irást.

Ezuttal harmadszor, újból László Ernő hallgatja ki a bíróság, aki most is hangsúlyozza, hogy Erdélyi kereste fel őt és megkérte, ajánlja Solti vezérigazgatónál, mert nagybősszegű biztosítást akar kötni.

Az elnök ezután Kerekes tanu megesketésére vonatkozó indítványtételre szólítja fel a vád és védelem képviselőit. Az ügyész ellenzi, a védő kívánja a megeskétést. A bíróság rövid tanácskozásra vonul vissza, majd kihirdeti döntését, amely szerint Kerekes megesketését mellőzi, mert vallomása során fontos körülményekre vonatkozóan ingadozóan vallott. A védő a határozat ellen semmisségi panaszt jelentett be.

Az elnök ezután a tárgyalást felfüggesztette és folytatását szombat délelőtt fél 10 órára tűzte ki.

A spanyolnátha eljutott Jugoszláviába

Horvátországban már számos megbetegedés történt

A spanyolnátha, mely Európában különösen Németországban pusztított, tovább terjed kelet felé és hozzánk is elérkezett. Horvátországban már számos megbetegedés történt, sőt Zagrebben is fellépett szörvénysan a spanyolnátha. A zagrebi főorvosi hivatal már is megtette az előzetes intézkedéseket és falragaszok útján figyelmeztette a közönséget, hogyan védekezzen a betegség ellen.

A berlini közalkalmazottak 13-14 százaléka megbetegedett spanyolnáthában.

Berlinből jelentik: A spanyoljárvány Berlinben egyre jobban terjed. A kórházak már annyira zsúfolva vannak, hogy a betegek nagyrészt nem tudják elhelyezni. A rendőrelégénység 13 százaléka beteg, a vilamosvasutak és autóbusszvállalatok alkalmazottai sorában hasonló arányú a megbetegedések mértéke. A kórházak ápolószemélyzetéből 13-14 százalékra tehető a spanyol járványban megbetegedettek száma.

Befejeződtek Párisban a román kölcsöntárgyalások

Bukarestből jelentik: Hivatalos jelentés szerint Maniu miniszterelnök kijelentette, hogy Párisból értesítést kapott, amely szerint a kölcsöntárgyalások befejeződtek. Popovici pénzügyminisztert Párisba várják, hogy megállapítsák a kibocsátási árfolyamot és aláírják a szerződést. A pénzügyminiszter valószínűleg pénteken utazik Párisba.

Egy angol ezredes megtalálta Newton tudományos kéziratát

Londonban egy ezredes nemrégiben bejelentette, hogy egy angol városkában megtalálta Newton könyveit, most pedig részletesen beszámol a nagyértékű leletről. A talált katalógus szerint a nagy tudósnak 1896 könyve volt és ebből az ezredes nyolcszázhatvanat megtalált. A könyvek között megtalálta Newton eddig teljesen ismeretlen tudományos kéziratait is.

Újból megvizsgálják Klotz volt francia miniszter elmeállapotát

Párisból jelentik: A többrendbeli sikasztással és okirathamisítással vádolt Klotz volt francia miniszter és szenátor bűnygyében Glard vizsgálóbíró három orvost bízott meg Klotz elmeállapotának újabb megvizsgálásával.

— Vátozatlan az angol király állapota. Londonból jelentik: A lapok értesülése szerint György király az éjszakát nyugodtan töltötte, állapotában tegnap délelőtt változás nem állott be.

— Borzalmas szerencsétlenség Apatinban. Bin Ernő 33 éves borbély miután szakmájában nem tudott dolgozni, az apatini töltespitésnél keresett és talált munkát. Az iparvasutnál fékezőként alkalmazták. Néhány nappal ezelőtt észrevette, hogy két kocsi összekötő lánc meglazult, lehajolt, hogy megerősítse, közben azonban megcsúszott és a kocsi keresztül ment a fején és a karján. A közelben levő munkások azonnal segítségére mentek, de már nem segíthettek rajta, mert a kocsi fejét teljesen szétronsolta.

HIREK

1929. Január 11. Péntek

Róm. katolikus: Higién. Protestáns: Agota. Görög keleti: (December 29.) Aprószentek. A nap kel reggel 7 óra 21 perckor, nyugszik 4 óra 27 perckor.

Időjárás: (A petrovaradint katonai meteorológiailag állomás jelentése). Az egész országban derült és hideg idő volt, Horvátországban és Szlovéniában kevés köddel.

Időjóslás: Továbbra is derült és mérsékelt hideg idő várható az egész országban. A hőmérséklet kissé emelkedni fog. Noviszádon a hőmérséklet minimuma -10° , maximuma -4° lesz.

KATI...

Társaságban a cselédkérdésről volt szó. Egy hölgy általános bámulatot vivott ki magának, mert kijelentette, hogy ő a szobalányától el van ragadtatva. Kati szorgalmas, engedelmes, tiszta, ügyes és úgy ragaszkodik a családdhoz, hogy már grófi házhoz is hívták suba alatt, de ő nem megy sehová. — Persze az elején sok bajom volt vele — meséli a hölgy — mert tanyáról hozattam fel, hogy majd kitanítom. Azt se tudta, hogy hol lakik a jó Isten. Mindjárt az első héten hihetetlen dolgot csinált. Családi vacsora volt nálunk és disznófej volt az egyik fogás, mert azt a sógorom nagyon szereti. Kati behozta a disznófejet. Nem jól van fiam, — mondom neki — vigye ki, tegyen a füléhez babérlevelet, a szájába citromot és úgy hozza be. Kati engedelmesen kiment. Egy félperc múlva visszajött. A kezében tartotta a tálat, a szájában savanyu vigyorgással tartott egy fél citromot és a füle mellé egy-egy babérlevelet tűzött.

— **Kitüntetés.** Őfelsége a király Radojkovics Milánt a legfelsőbb állami számvitel-szék osztályfőnökét a Fehér Sas rend IV. osztályával tüntette ki.

— **A 3-ik repülőezred új parancsnoka.** Őfelsége a király Mirkovics Bora alezredesi a zagrebi repülőezred parancsnokává nevezte ki. Mirkovics mindeztideig a noviszádi repülőezrednél szolgált, ahol általános népszerűségnek örvendett. Távozása alkalmából a noviszádi repülőezred tisztikara bucsulakomát rendezett Mirkovics tiszteletére, amelyen több lelkes felköszöntő hangzott el. Az új ezred parancsnok a napokban veszi át a zagrebi repülőezred parancsnokságát.

— **Új helyiségekbe költözött a noviszádi póstai vámhivatal.** A „Délbácska” annakidején hosszabb cikkben ismertette a noviszádi póstai vámhivatalban uralkodó állapotokat s felszólítást intézett az illetékes hatóságokhoz, hogy a póstai vámhivatalt nagyobb és szellősebb helyiségekben helyezik el. A „Délbácska” felhívása eredményel is járt, amennyiben a város nagy irodahelyiséget és hatalmas raktárt bocsátott a volt Hefner malomban a vámhivatal rendelkezésére. A póstai vámhivatal a napokban költözködött át az új helyiségeibe, melyek minden tekintetben megfelelnek a követelményeknek s így azután remélhető, hogy ezentúl már nem lesz panasz a póstai vámhivatal működése ellen.

— **Ismét megengedték a „Stunde” terjesztését.** A Bécsben megjelenő „Die Stunde” című lapról annakidején a belügyminiszter megvonta a póstai szállítási jogát s az országban való terjesztését. Miután a lap időközben megváltoztatta írásmódját s most már nem támadja az SHS királyságot, a belügyminiszter visszavonta az előbbeni rendelkezést s ismét megengedte a „Die Stunde” terjesztését és eladását az SHS királyság területén.

Hidat építenek a La Manche csatorna fölé

Egy holland mérnök 44 km hosszú hidat tervez a La Manche csatorna áthidalására

A „Délbácska” is megemlékezett arról, hogy Franciaországban a legkomolyabb formában felmerült a terv, hogy a La Manche csatorna alatt alagutat építenek, amely Franciaországot Angliával kötné össze. Az alagut pályázatra beérkezett tervek közül Sartiaux francia mérnök pályázata a legkomolyabb, amennyiben kettős alagutat akar a tengerfenék alatti krétarétegben építeni. Az alaguton keresztül a Páris—London utat három óra alatt lehetne megtenni. A francia és angol kormányok azonban véglegesen még nem döntöttek e terv mellett, mert időközben egy S. Ten Bokkel nevű holland mérnök egészen különleges, érdekes és praktikus tervvel állott elő.

Ten Bokkel nem alagutat, hanem sajátos módszerrel tengeri hidat akar a két part között építeni.

E terv szerint a hid a legnagyobb viharoknak is ellen tudna állni. A hid alapja a tenger fenekén lenne s a krétaréteg szilárd alapot nyújtana. Az alsó részt a tengerfenéken 136 méter átlagos szélességre építenék. A felső rész messze kimagaslana a tenger fölött, olymódon, hogy a legmagasabb hullámok sem tudnák a tetejét elérni. A hid a két part között

negyvennégy kilométer hosszú lesz és tetején, negyvenméteres átlagos szélességre van tervezve, veszélytelen vasut- és autóközlekedés volna lehetséges.

Ten Bokkel mérnök nyomtatékosan biz-

tosítja az illetékes kormányokat, hogy a két part közt létesítendő töltés építése minden különleges kockázat nélkül fog járni, ha a töltés mindkét oldalán levő víztömegeket egyenlő szinten fogják az építés tartama alatt tartani, hogy az erős és gátló hullámveréseket elkerüljék. Ez lenne az egyedüli komoly nehézség, amit szisztematikusan lehet gyűrni.

Hogy azonban az Északi-tenger kikötőinek szabad hajóforgalmát ne gátolja ez a hid, továbbá, hogy a tenger áramlatai ne rongálják a töltést, Bokkel mérnök a francia és angol part melletti részen

hatalmas zsilipeket és a tengeri áramlatok erejének gátlására óriási hullámtörőket akar építeni.

A hid összes építési költségei 70,000,000 sterlingre vannak meghatározva, míg egy alagut építése majdnem háromszor annyiba, vagyis 200,000,000 fontba kerülne.

Hollandiában igen sokat vitatkoznak most e hatalmas tervről s biztosra veszik, hogy amennyiben Ten Bokkel szabadalmazott módszerét alkalmaznák, akadály és veszély nélkül fog a világ első földközi hidja felépülni. És az, aki ismeri a hollandi mérnök alkotó zsenijét, aki tisztába jöhet azzal, hogy mit jelent egy négyszázezerhektáros terület, a Zuider Zee lecsapolása és kiszáritása, mely most javában folyik, az nem fogja fantazmagóriának találni e hét évre tervezett grandiózus munka kivitelét!

— **Sztáribecse község adományai.** A legutóbbi községi képviselőtestületi gyűlésen Sztáribecse a következő adományokat adta: A „Severna Zvezda” című lapnak 5000 dinárt, a délvidéki éhezőknek 3000 dinárt, a Tesla sportklubnak 1000 dinárt.

— **A „Kősa Jutka” előadása.** A sztáribecsei hadirokkant egyesület műkedvelő ifjusága kitűnően sikerült előadást rendezett az alsóvárosi Balzam vendéglőben, amikor is a „Kősa Jutka” című népszínművet adták elő. A szereplők közül elsősorban Papp Mancika tűnt ki, aki a töle megszokott művészetével alakította az öv. Kovacsne nehéz szerepét, kitűnő alakítást nyújtott még: Szível Vilmoska — Borcsa, Juhasz Ilonka — öv. Bogárdiné, Major Magduska — Kősa Jutka, Fárba Rózsika — Erzi, Nagy D. István — Marci, Horváth János — bíró, Jók voltak még: Báló Vince, Takács Ferenc, Szvircevic Sándor, Farkas Béla, Papp Andor, Varnyu István, Nagy Sándor Major István, mint szereplő (drótoszt) és mint rendező elsőrangban töltötte be szerepét.

— **A noviszádi rendőrség letartóztatott egy régóta körözött tolvajt.** A noviszádi rendőrség letartóztatta Rudics Dobrivoj banatszki-arangyelovói munkást, aki rengeteg sok csalást és tolvajlást követett el az országban. Legutóbb Szentán, Bécén és Szuboticán tűnt fel, ahol különböző ruha neműt, élelmiszert s többek között egy lovat is ellopott. A tolvajlásokat unokaöccse társaságában követte el. A noviszádi ügyészség köröző levelet bocsátott ki Ruzics ellen, akit most a noviszádi rendőrség detektívjai felismertek és letartóztatták. A vizsgálat lefolytatása után átadják az ügyészségnek.

— **A hancias bukini Hemlinger család.** A noviszádi törvényszék büntetőtanácsa előtt tegnap vádlottként a bukini Hemlinger család tagjai: József, felesége Eva és fia, József állottak. Az ügyészség hatóság elleni erőszakkal vádoolta az egész családot, mert amikor a bírósági végrehajtó 19.6-ban el-

akarta vinni a lefoglalt tárgyakat, Hemlinger Éva bezárta a szobát, ahol ezek voltak. A végrehajtó erre fel akarta törni az ajtót, Hemlinger József és fia azonban szidalmazni kezdték és megakadályozták ebben. A bíróság ezért minuharmukat egyenként 8 napi elzárásra ítélte.

— **Elítélt szrbobrani harisnyakötő.** A noviszádi törvényszék büntetőtanácsa tegnap nyolc napi elzárásra ítélte Gencsics Danilo szrbobrani harisnyakötőt, mert eladta a végrehajtó által lefoglalt dolgokat.

— **Műkedvelő előadás Kulán.** A „Hajduk” kulai sportklub január 8-án az „Endlein” vendéglő színház termében műkedvelő előadást rendezett, mely minden tekintetben jól sikerült. Színpadra került Popovic Jovan 3 felvonásos színműve „Pokondirena tikva”. A szereplők kitűnően elkészültek és játékuk is hatásos és helytálló volt. A szépszámu közönség jól mulatott a kómikus jeleneteken. Az előadás után táncmulatság volt. A szereplők a következők voltak: Nenadov Ljubica, Bukinac Bojana, Palanacski Vojin, Csirics Uros, Putnik Radujka, Palanacski Ljubica, Paraski Milenko és Sztojcsics L.

— **A noviszád-beckereki országot javítása.** A noviszádi építésügyi igazgatóság február 1-én versenytárgyalást tart a noviszád-beckereki országot javítási munkálataira. Az előírt összeg 25.615 dinár. Ugyancsak versenytárgyalást hirdet a noviszádi építésügyi igazgatóság a Beograd-szuboticiai országot javítási munkálataira a 87 s 97 kilométerkönel. Erre a célra 249.980 dinár lett előirányozva.

— **A magyar kormányzó lengyel kiűntetése.** Budapestről jelentik: A budapesti lengyel követ tegnap délelőtt megjelent Horthy Miklós kormányzónál és átnyújtotta a Fehér Sas rend jelvényeit. Délután 1 óra 30 perckor a kormányzó és felesége villásreggelit adtak a lengyel követ és a követtség tagjainak tiszteletére.

ZENEI HANGOK SZALLTAK FEL A BAMBOSFAZEKBŐL...

Los Angelesből írják: Santa-Barbara egyik iskolaigazgatójánál megjelent egy egyszerű asszony. Az asszony szinte önkívületben számolt be az iskolaigazgatónak, arról a csodáról, amelynek a konyhájában volt tanuja. „Felfedeztem az új rádiót!” — mondotta az egyszerű asszony az iskolaigazgatónak. — Nem kell hozzá sem antenna, se lámpa, se tekercs. Csak egy fazék kell hozzá és babfőzelék.” Az iskolaigazgató méltán csodálkozott a különös bejelentésen. S faggatni kezdte az asszonyt, aki elmondta, hogy babot főzött és az edényből egyszerre zenét hallott. Az Ave Maria dallamai esendültek fel. Először megdöbbenve hallgatta a fazékból kiszálló hangokat, majd megigazitotta a fedőt s ekkor a hang megváltozott. Valami ősrégi néger dal melódiája szállott ki a fazékból a babfőzelék páráján át. Elmondta az asszony, hogy villamos tüzhelyen főzte a babot és az a véleménye, hogy nem égi csodával, hanem eddig ki nem kutatott tudományos jelenséggel áll szemben. Az iskolaigazgató egy elektromos szikratávíró és egy rádiószakértő társaságában elment az asszony konyhájába. Most hármashban főztek babot. Mind a hárman megállapították, hogy az edényből csakugyan zenei hangok hallatszanak. Az a véleményük, hogy az elektromos fűtőkészülékek és tüzhelyek, ahol meleg levegőáramlatok támadnak, kiváló rezonátorként működnek. A főzőedénynek a fenéke szerepelt ebben az esetben mint hangrezonátor és hangerősítő készülék. Ezek a hangerősítő készülékek indukció útján fogják fel az elektromos drótokon vezetett hangokat és megerősítve adják vissza. Minthogy a házban több rádió volt, így magyarázható, hogy a babforraló edény fenéke rezonált az elektromos hullámokra.

Az ítélet napja

Regény a szegedi árvíz borzalmairól

(32) Irta: ABRAI KÁROLY

A magyar földhitelintézet és egyéb más bankok nagyon pontos törlesztéseket követelnek, ellenesetben azonnal kiüt a krach.

Már most is zugolódik a jószágigazgató, hogy a kiadások évről-évre ijesztő módon szaporodnak, hogy ennek nem jó eredménye lesz. A báróné igyekszik megnyugtani, hogy majd a jövő évben takarékosabbak fognak lenni.

De hát ez így egy már több mint tíz év óta.

A jószágigazgató biztosra veszi, hogy legfőllebb két-három évig tarthat még így. Eppen ezért sürgeti a báróné fiát, hogy nőssjön meg, kitűnő pártit csinálhat. Akkor aztán tetszése szerint élhet a sportnak és egyéb szenvedélyeinek.

— S ki lenne az a kitűnő párti? — kérdezte a báró, midőn drága mamája ezzel az ajánlattal ismét előhozakodott.

— Hát például ott van Nostic bankárnak Reginája, azzal kapnál egyszerre legalább két-három milliót.

— Tudod, mama, vörös mint a láng. — Bohó te, ha a barnát szereted, huszonnégy óra alatt hollófekete lesz a haja.

— Aztán zsidó.

— Ugyan, Arthur, ne nevettesd ki magad előítéleteiddel.

— Mit mondanának rólam a klubban, meg a kaszinóban?

— Hidd el, hogy ma még jobban meghajlanak az emberek az arany borju előtt, mint Mózes idejében. Légy ettől egészen nyugton. Milliárd előtt mindig kalapot fognak emelni a klubokban és a társaságok-

— Különös halál a sikos járdán. Párisból jelentik: A lapok Auexerreből érkező jelentése szerint nem mindennapi szerencsét lenség áldozata lett ott egy földműves, aki a sikos járdán megcsuszott és elesett. Esésekor mellette haladt egy fiatal leány, aki csukott ernyőt vitt a kezében. A földműves olyan szerencsétlenül esett az ernyőre, hogy annak kifeszítő drótja az agyába fúródott. A szerencsétlen ember rövidesen kiszerve dett.

Vinkovics fatelep Futaki ut (Korház mellett) raktáron tart tűzifát, porosz kőszent, bécsi és felső aziléziai kőszent, retorta faszent és tetőcaerepet. Telefon 22-57.

— Felébredt a ravatalon egy szegedkő nyéki asszony. Szegedről jelentik: A Balástya-tányán Szél Pál gazda 45 eszten dős felesége hirtelen rosszul lett és meghalt. Az asszonyt már fel is ravatalozták, mikor magához tért. Az orvosok szerint szívszélhűdést kapott, amely azonban nem volt halálos, sőt reménylik, hogy néhány nap múlva meggyógyul.

— Rablógyilkos cigányok öt embert megöltek egy Ungvár melletti csárdában. Szatmárról jelentik: Az egyik Ungvár melletti utszéli csárda tulajdonosát, Ackermannt, feleségét, két gyermekét és a cselédleányt meggyilkolták. A gyilkosok az áldozatokat fejszecsapásokkal valóságos feldarabolták, ezután a csárdából minden elvihető értéket magukkal vitték. Minden valószínűség szerint kőbor cigányok követték el a kegyetlen rablógyilkosságot.

? Megújította már lejárt előfizetését ?

— Adakozás. A sztáribecsei Önkéntes Tűzoltó Testület 50 éves jubileuma alkalmából mozgalmat indított egy motorfecskeendő beszerzésére. A mozgalom elég szép sikerrel járt és ma már meg is van a motorfecskeendő. A szükséges összeg még nincs együtt, azonban a parancsnokság bizik abban, hogy lesznek még olyan áldozatkész emberek, akik adakozni fognak a fecskendő re. A sztáribecsei Gazdakör 1929. január hó 1-én ezer dinárt ajándékozott a most beszerzett motorfecskeendőre.

Az olimpiász lógyőztese szobrot kapott

Az 1928-iki olimpiáson a lovak versenyében első díjjal tüntették ki a berlini „Draufganger” nevű lovát, amelyről most Fritsch Vilibald, híres német szobrász gyönyörű bronzszobrot készített.

ban.

— Aztán igazi rut, mint az éjszaka.

— Ha a legszebbet vennéd el, akkor is udvarolnál drága kőrsta hölgyeidnek. Így legalább indokolva lesz a világ előtt.

A báró ur nagyot ásított.

— No, majd meggondolom!

— Nincs sok időd gondolkozni. Amint hallom, most valami újabb kölesönt akarsz felvenni.

— Kegyes engedelmeddel, drága mamám.

— Nem adom meg a betáblázási engedélyt.

A báró nagyot nézett.

— Mióta lettél ily tulszigoru?

— Amióta meggyőződtem, hogy engedelkenységem mindkettőnket tönkrejuttat.

A báró kevés ideig gondolkodott.

— Hát megönsülök, ha csakugyan kívánod.

— Saját érdeked parancsolja.

— És ha már komolyan reám akarsz erőszakolni a családi élet aranyos láncait, ne zárd el ennek útját. Engedd, hogy a kért kölesönt fölvehessem.

— A bevégzett tény után, ha csakugyan szükséged lesz reá, készséggel.

— Egyetlen lépést sem tehetek pénz nélkül.

— Ha pedig megadom az engedélyt egyetlen lépést sem akarsz engedni szigorú határozatodból.

— Eppen mint te a tiedből.

— Kapitálalok, drága mamácskám.

— Ezt már szeretem.

— Tehát kössük meg a szerződést.

— Mire nézve?

— Hogy azon a napon, amikor eljegyzésem lesz Nostic Reginával, aláírsz egy betáblázási engedélyt a zombori ingatlanra százötvenezer forint erejéig.

— Ho hó, barátom, ez egy kissé súlyos föltétel.

— Ennyire okvetlen szükségem van az előleges berendezkedésre.

— Am legyen, — válaszolt a báróné hosszas fontolgtatás után. — De csak oly föltétel alatt, ha te ezt nőd hozományából az esküvő után azonnal visszafizeted.

— Szavamat adom, drága mamám.

— Erre ugyan szép keveset adna bármely hiteleződ.

— De mikor te, aranyos mamácskám, a legjobb hitelezőm vagy.

S megölelte mamáját, megcirogatta rózsás arcát.

— Na, na! El ne rontsd a toalettemet.

— Ne félj, rózsáidat nem érintettem.

— Értvén pajkos gunnyal a mama arcrózsáit.

Az aranyos mama lenyelte ezt a gombomba sértést.

— Hát szólhatok Nosticcal?

— Méltóztassál. Tetszésed szerint.

— És Reginával?

— Természetes, hogy az imádottal is.

— S mikorra tehetjük az eljegyzést?

A báró ur vállat vont.

— Amikorra te, mama jónak látod.

A báróné nem szerette fiának ezt a nagy engedelkenységét.

— Végre is ebben neked van legfőbb érdeked.

— Nem, mama. Ez a te műved. Hajtsd végre tetszésed szerint. Az én szerepem ebben az önmegadás és engedelmesség.

— Hát azt sem bánom.

— Legyen meg a te akaratom.

— Így már szeretlek, így már jó fiu vagy.

— És te az én legkedvesebb mamám.

Hat hét mult el.

Nostic bankár urnál fényes estély van.

Regina leányának eljegyzési ünnepélye báró Waitzenfeld Arturral.

Minden ismerőshöz és rokonhoz már

SPORT

Vasárnap játsszák le a serlegdöntő mérkőzéseket

Vasárnap eldől az első és másodosztályú karácsonyi serlegek sorsa. Az érdekelt egyesültek tegnap úgy állapodtak meg, hogy a döntő mérkőzéseket vasárnap játsszák le. A másodosztályú serlegdöntő a Postások és a Gradjanszki között délelőtt 10 órai kezdettel kerül eldöntésre a Karagyorgye pályán, az elsőosztályú NAK—Vojvodina serlegdöntő pedig délután 2 órai kezdettel a Rádnicski dunaparti pályán.

Őszintén szólva, a hideg végigfut az ember hátán, ha a mérkőzésekre gondol. Különösen a Rádnicski pálya az, ahol ugyancsak elkelne néhány jófűtött kályha, a met-szően hideg dunaparti levegőben. A didregés veszélye azonban inkább csak a közönséget fenyegeti, mert a játékosok majdcsak megtalálják a módját, hogy mozgással védekezzenek a hideg ellen. Egy előnye azonban talán mégis csak lesz a szokatlan hidegben lejátszott mérkőzéseknek: lehülnek a kedélyek és talán nem lesz mindjárt verekedésre és ordítózásra szükség a közönség »tulfűtött« kedélyének lecsillapítására, hanem a drukkszerű, keletkezett hőemelkedést, a Duna felől áradó hideg ellensúlyozására fordíthatja.

— A sztáribecseji „Szoko“ football klub 1929. évi január 13-án délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést a Börcsök étterem helyiségében a következő napirenddel: 1. Az igazgatóság jelentése az egyesület munkájáról. 2. Pénztáros jelentése a bevételről és kiadásokról, valamint az egyesület vagyoni állapotáról. 3. Felügyelő bizottság jelentése. Disztagok választása. 5. Elnök, két

előzőleg vastag meritett papíron a következő családi értesítés küldetett:

„Nostic Atanáz és neje, született Bickfeld Anna, tudatják leányuknak, Reginának eljegyzését báró Königsteini Waitzenfeld Arturral.“

Es viszont:

„Özv. báró Königsteini Waitzenfeld Arminné, születet gróf Barakonyi Klotild, tudatja fiának, báró Königsteini Waitzenfeld Artur tartalékos huszárhadnagyának eljegyzését Nostic Reginával.“

Az eljegyzési ünnepélyen a születési és pénzarisztokrácia s a hivatalos világ kiválóságai mind jelen voltak.

Nostic Atanáz szerette a fényt, dunaparti palotája a tulajdonos gazdagságát már külsőleg jelezte, a kapu boltozata márvánfalazat felett emelkedett.

A fölépcsőzet nehéz szőnyegekkel volt borítva. Ezen a lépcsőzeten egyedül az első emeletre járnak, ahol maga a bankár ur és családja lakott.

A második és harmadik emeleti lakásokba egy másik lépcsőzet vezetett.

Az ünnepélyre különösen föl volt diszítve a palota, a lépcsőkön két oldalt bérruhás szolgák állottak, a tágas lépcsőház virágházzá volt átalakítva, melyek között villanylámpák fényltek, mintha maguknak a virágoknak szemek lennének.

A széles tér egész a Duna-lépcsőzetig talve volt elegáns fogatokkal, melyek között egy-két szerény bérkocsit is lehetett látni. Bizonyosan valamely szerkeztőség riportertjét hozta. Hadd olvassa holnap az egész világ a fényes ünnepélyt.

A bankár uraknak érdekében áll, hogy a közönség bizalommal legyen irántok. E bizalom alapja pénzügyi műveleteiknek a jövő boldogulásuknak.

alelnök stb. választása. 7. Számvizsgálók választása 8. Két tagnak választása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

Rádió-műsor

Péntek, Január 11.

Zágreb. 13.15: Gramofon hangverseny. 17.15: Hangversenyközvetítés a Corso kávéházból. 19.30: Zenekari hangverseny.

Budapest. 9.15: Temesváry—Kerpely—Polgár trió hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, hírek. 12.20: Veress Károly és cigányzenekarnak hangversenye. 13: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 16: La Fontaine — mesék. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés és hírek. 17.10: Séták a Nemzeti Múzeumban. Dr. Sikabonyi Antal felolvasása. 17.40: Szimfonikus zenekari hangverseny az Ostende kávéházból. 19: Faragó Jenő előadása: Nagy emberek szerelmes levelei. 19.30: Mocsányi László és Lakatos Tibor zenehumoristák hangversenye. Zongorán kísér Polgár Tibor. 20.30: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson) 21: Márffy-Mantuano Judith felolvasása. 21.20: Humor a zenében. 22.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 22.30: Hangversenye. Bécs. 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 17.30: Wigis trió hangversenye. 18.05: Gilbert: Dorine und der Zufall című operettjének előadása. Utána jazz-zene.

Berlin. 17: Szórakoztató zene.

Prága. 11.15: Gramofonzene. 12.30: Déli hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 21.30: Mila Wellerson hegedűhangversenye. 20.20: Kávéházi zene.

Róma. 13: Rádió trió. 17.30: Szórakoztató hangverseny. 20.45: Szimfonikus hangverseny.

A bankár ur büszke arra, hogy leányát báró veszi el.

Jövőben mindig hivatkozhatik vejeire, a báróra. Jól tudja ugyan, hogy a báró könnyen költelezik. De hát öneki meg könnyen jön a pénz. Hadd költsön! Együtt költenek, együtt élveznek az ő kedves leányával, Reginával.

A társaság, mely az ünnepélyre összejött, erősen vegyes volt.

A bankár ur míg egyrészt magát az arisztokráciához tartozónak tekintette, másrészt szerette, ha a népszerű egyének közé számítottak.

Hízeltet hiúságának, ha a szellemvilág arisztokratáit, tudósokat és művészeket is fogadhatott estélyein. Ezek voltak az ő gyémántjai, kik fénysugarakat szórtak reá.

A vendégek siettek kifejezni jó kívánságaikat az ifju pár boldog frigyéhez.

A bankár ur rendesen csak ennyit mondott:

— Leányomat nem akartam választásában korlátozni. Remélem, hogy boldogok fognak lenni.

Az ara, Nostic Regina urhölgy, sovány, magas növésű, vörös hajzattal, melyet azonban részben elfed egy ragyogó briliánsokból összerakott diadém, mely fejét diszít, nyakát hófehér keleti gyöngysorok körítik rubin csattal, mellén ismét briliáns rózsacsokor, melynek köszörült kövei között villanyfényvel töltött parányi lámpa van, sokszorosan emelve a nemes kövek ragyogását.

A báró jegyesével társalgott egészen közömbös dolgokról, egyik-másik vendégről tett megjegyzést, majd a termeket dicsérte, hogy minő fényvel és izléssel vannak berendezve, bizonyosságai a család gazdagságának és műveltségének.

Folytatása következik.

1929 Január 10

A dinár árfolyamai

Budapest 9.96 10.02 Bécs — — — —
Prágában 58.85-59.25. Berlinben 7.30—7.31
London 276, Trieszt 33.65-33.73

Beograd

London 275.80, Páris 221.58 New York
56.72, Zürich 1094.10, Milano 296.90, Prága
168.10, Berlin 13.52, Bécs 79.955, Brüsszel
—, Budapest 9.9142 Szófia —, Bukarest
—, Amszterdam 22.825, 7 százalékos
kölcsonajánlat 86.—, 4 százalékos agrárkölc-
csönkinálat —, Ratna Steta —, Na-
rodna Banka 7110, Izvozna Banka —,
Opsta Kreditna Banka —

Zürich

Paris 20.31 London 2520 5/8 New York
519.60. Brüsszel 72.225, Milano 27.1925, Mad-
rid 84.85 Amszterdam 208.60, Berlin 123.59
Bécs 73.075, Stockholm 139—, Oszlo 138.50
Kopenhága 138.60, Budapest 90.625, Szófia
3.75 Prága 15.385 Varsó 58.20 Beograd 9.1225
Athén 6.71, Sztambul 2.53. Bukarest 3.12
Helsingfors 13.075

Osikagol terménytőzsde

Buza szilárd Március: 118 1/4, 118 3/8, má-
jus 121 1/8—121 1/4, Julius 122 7/8, 122 1/2. Ten-
geri szilárd. Március: 92 3/4, május 92 5/8,
Julius 97 1/4. Zab szilárd. Március: 49 5/8, má-
jus 50—, Julius: 48 3/8. Rozs szilárd Március:
205—, május: 107 5/8, Julius: 105 1/2.

Budapesti határidős terményzárlatok
Irányzat: szilárd. Forgalom: élenk. Magyar
buza márciusra 24.24—24.26, májusra 25.10—
25.12. júliusra 25.58—25.60. Magyar rozs
márciusra 22.88—22.90, májusra 23.68—23.70,
júliusra 23.42.—23.44. Tengeri májusra
28.16—28.20, júliusra 28.12—28.14

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 79—80 kg-os, k. d. kö-
tés 234—236, felső bácskai k. dupl. kötés
234—236, bácskai Tisza 79—80 kilogramm.
dupl. kassza kötés 235—236, bánáti 79—80
kg-os kassza dupl. kötés 232—234. szerémi,
79-80 kg-os kassza dupl. 236—238. Arpa,
bácskai 65 kg. k. d. kötés 252.50—257.50,
bácskai tavaszi, 68-69 kg-os k. d. kötés
280—290, szerbiai 63-64 kg-os k. d. kötés
— — —, bánáti 65 kg-os kassza d. kötés
Baranyai tavaszi 71-72 kg-os k. d. — — —
Zab, bácskai kassza dupl. kötés 240—245,
bánáti kassza duplikát kötés 235—240,
szerémi kassza dupl. kötés 240—245, szla-
vóniai kassa dupl. kötés 240—245— dinár,
Rozs, bácskai, kassa dupl. — din. Tengeri:
bácskai kassza duplikát 245—250, szerémi.
kassza duplikát kötés 245—250, szerémi
II. k. dupl. kötés 257.50—262.50, szlavóniai
száraz, k. dupl. kötés — — —. Buzaliszt,
bácskai gg és g d. k. kötés 340—350 din.,
bácskai 2 sz. kenyérliszt dupl. k. kötés 320—
330, bácskai 5. sz. kenyérliszt dupl. k. kötés
300—310, bácskai 6 sz. kenyérliszt kassza d.
kötés 265—275, bácskai 7 sz. kenyérliszt k d
kötés 255—265, bácskai 8 sz. takarmányl. k d
kötés 205—215, Buzakorpa bácskai, jutazsák
d. k. 175—180, szerémi jutazsákban, d. k.
175—180 dinár, bácskai, jutazsák I-V., d. k.
kötés — — — Bab, fehér bácskai, kassza
duplikát kötés — — — din. Burgonya, fehér
szloveniai k. d. kötés — — — Széna, fco
bácskai állomás k. dupl. kötés — —

Irányzat: szilárd.

Forgalom: 33 vag. buza, — bab, — zab, 19
tengeri, 17 liszt, — széna, 1.5 korpa, — arpa.

APRÓ HIRDETÉSEK,

egy hétköznap, mint vasárnap.
Egy sor 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a leg
kisebb apró hirdetés 10 dinár

Eladó

ELADÓ egy altdéutsch
ebédlő nagyon jó álla-
potban levő és egy nagy
fekete ébenfa keretű an-
tik tűkör. Érdeklődni Vi-
dakovicseva u. 3. alatt.
156

Egy nagy, száraz pince
kiadó és egy jókarban
levő kut-szivattyú eladó.
Bővebbet Futaki ut 60.
vendéglőben. 149-1

Vegyés

MAKULATURA kapha-
tó a „Délbácska” kiadó-
hivatalában, Novisad, Kr.
Petra ul. 30. I. emelet.

MOSAST darabszámra
olcsón elváltatok. Cim a
kiadóban. 3611

FEHÉRNEMŰEK

Menyasszonyi és
babakelengyék,
ágyneműk,
függönyök,
hímzés,
aszurozás és
csipke aplikálás
legmodernebb férfi
és női fehérneműk
elkészítését legjütá-
nyosabban vállalja

Palásthy Ferenecé

HERBST JÓZSA varrodája
Kamenici utca 5. szám
(Az „Orient” szállóval
szemben)

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR.

Csak
EGYSZER
próbálja meg

A
SOA
CRÉMET

Kubikosok

25.000 köbméter föld-accord munkára

kerestetnek

Cim megtudható **KARDOS** hirdetővállalatnál
Novisad, Vilsonov trg 7.

SNEFF ISTVÁN

faszobrászati és iparművészeti műterme
SREM. MITROVICA

Ajánl legmodernebb kivitelben készült csillárok-
kat, állólámpákat és a faszobrászat keretében
vágó bármilyen művészi munkák elkészítését.
Az 1925. évi mitroviceai iparképzésen arany-
éremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

Préselt széna,

rózsa és fehér burgonya, vörös
és fokhagyma, mütrágya stb.

vagon és kisebb teretekben kaphatok

Gausz János, Novisad
Futoski put 66. Telefon 25-34

Nyilt-tér***Köszönetnyilvánítás**

Mindazoknak köszönetet mondunk, akik
felejtethetetlen férjem, illetve édesatyáink

SCHMIDT JAKAB

kőműves mester

temetésén részvételükkel, koszoru- és virág ado-
mányokkal igyekeztek nagy fájdalmunkon eny-
híteni.

Külön köszönetet mondunk a temetésen
testületileg résztvevett összes egyesületeknek.
Novisad, 1929. január 10-én.

Gyászoló család

*E rovatban közlöttékért nem vállal felelőssé-
get a szerkesztőség.

HOL VÁSÁROLJUNK NOVI SADON**Telefunken rádiót**

hangszórót, rádiólampát stb., amelyek egy minő-
ségben, valamint árban versenyen felül állanak

KRAUSZ SAMUNÁL, Kr. Petra ul. 7.
A Jugoszláv Siemens (Telefunken)
Novisadi képviselője és lerakata

Kedvező fizetési feltételek! Díjtalan bemutatás!

Kávét, fűszert és csemegeárut
legjobb minőségben, legolcsóbban

DIMOVIC

fűszer- és csemegeüzletben. Telefon 23-34

Furnirt, ragasztómezt, (Sperplatten)
diszkrét minden méretben **butort** minden
méretben, versenyképes árban. Dusan szor-
tírozott raktár

„**DOMUS**” Bernat Pesing Željeznička 105/107
Telefon 23-32. Nagyban és kicsinyben.

Női és férfi kabátokat

kész öltöny, gyermek ruhát
legjobb minőségben, legolcsóbban

NOVÁK DOLOVAC
cégnél, Kralja Petra ul. 25

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZBAN

mert ott

a **legolcsóbb bevásárlási forrás**
minden fajta cikkben

DIVATÁRUT

Őszi és téli ujdonságot, férfi és női szöve-
tet, selymet nagy választékban, legolcsóbban,
szabott áron

MIROSAVLJEVIĆ TESTVÉREK
áruházában Kr. Petra ul. 8

Látta-e már

a

csillárait**GELB**

Novisad, Futoski put 11. Telefon 26-45

Női kézitáskát, férfi pénztárcát,
koffert, nyergét, aktatáskát, iskolatás-
kát, necessairet, manikűr-készletet és min-
dennemű bőrárut karácsonyi ajándék-
képpen legolcsóbban

A. LAKS bőrárúüzletében
Novisad Dunavska 20

Droguát, vegyszert, különlegességeket,
betegápolási cikkeket, illatszereket
és pipereárut

„ANGYAL” drogériában

Gerich palota

ÓRÁT, ÉKSZERT

legnagyobb választékban, legversenyképe-
sebb árban

SEIDLING PÁL

órák és ékszerész üzletében Kr. Petra 28

Bundát, szörmét

s az összes **szücsárukat** legjobb
minőségben, legolcsóbban csak

SALÓ NETTEL

szőrmeáruházában Hotel K. Marija épület

GRAMOFONT

a világhírű COLUMBIA és
THALIA, legújabb gramofon-
lemezeket, **DÜRKOPP** var-
rógépet és kerékpárt az egye-
dül **gyári lerakata**nál

„Express” J. Horváth

cégnél, Pašičeva ul. 19

Kedvező részletfizetési feltételek

Izléses ujévi

nyakkendő, ing, kesztyű stb. divatcikk

Georges Fuchs-tól

örömet szereznek

(Férfi divat, Kralja Petra 30.)

CIPŐT

nő, férfi és gyermek részére
hó és sárcipőt elismert leg-
jobb minőségben, legolcsóbban

LJUBLJANSKA CIPŐÁRU LERAKATNÁL
Kralja Aleksandra 19

FIGYELEM!**DÉLBÁCSKA**

és

KIS SZENT TERÉZ**KÉPES NAPTÁRAK**

MÉG KAPHATÓK

A DÉLBÁCSKA KIADÓHIVATALÁBAN, NOVISAD

Naptárárusoknak nagy árengedmény!